WDT: kiedy stosować 0% VAT i jakie dowody zgromadzić

Środa, 18 listopad 2026, 19:36, autor: Fakturowo.pl

Stawka 0% VAT przy WDT wymaga nie tylko faktury dla kontrahenta z UE. Towar musi rzeczywiście trafić z Polski do innego państwa członkowskiego, nabywca powinien mieć właściwy numer VAT UE, a sprzedawca musi spełnić warunki rejestracyjne, dokumentacyjne i sprawozdawcze. Wyjaśniamy, jakie dowody zbierać i jak rozliczyć dostawę, gdy potwierdzenie transportu przychodzi po terminie. Stan prawny na 18 listopada 2026 r.

Kiedy sprzedaż towaru jest WDT?

Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, czyli WDT, występuje co do zasady wtedy, gdy w wykonaniu dostawy towar jest wywożony z Polski do innego państwa członkowskiego UE. W typowej transakcji między przedsiębiorcami nabywcą jest podatnik zidentyfikowany na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych w państwie UE innym niż Polska. Sam zagraniczny adres na fakturze nie wystarcza.

Trzeba odróżnić trzy kwestie: zakwalifikowanie dostawy jako WDT, spełnienie warunków stawki 0% i zebranie dowodów, które pozwalają ją zastosować w rozliczeniu. Brak potwierdzenia przewozu nie oznacza automatycznie, że dostawa przestaje być WDT. Może jednak wymusić czasowe rozliczenie podatku według stawki krajowej.

Opisane zasady dotyczą przede wszystkim zwykłej sprzedaży towarów przez czynnego podatnika VAT przedsiębiorcy z innego państwa UE. Nie należy przenosić ich bezpośrednio na sprzedaż konsumentom, transakcje objęte procedurą marży czy dostawy z montażem. Szczególne reguły dotyczą również m.in. nowych środków transportu i przemieszczeń własnych towarów.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby zastosować 0%?

W standardowej WDT nabywca musi posiadać właściwy i ważny numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany przez państwo członkowskie inne niż Polska, oraz podać go sprzedawcy. Numer powinien zawierać dwuliterowy kod stosowany dla VAT. Po stronie sprzedawcy wymagane jest zarejestrowanie jako podatnik VAT UE przy składaniu deklaracji, w której wykazuje on tę dostawę.

Kolejny warunek to posiadanie, przed upływem terminu złożenia deklaracji za dany okres, dowodów wywozu towarów z Polski i ich dostarczenia nabywcy na terytorium innego państwa członkowskiego. Nie wystarczy wykazać, że ciężarówka opuściła magazyn. Dokumentacja powinna potwierdzać zakończenie przewozu w innym państwie UE.

Znaczenie ma także informacja podsumowująca VAT-UE. Niezłożenie jej w terminie albo podanie danych niezgodnych z wymaganiami ustawowymi może wyłączyć stawkę 0%. Ustawa przewiduje jednak wyjątek, gdy podatnik należycie wyjaśni uchybienie na piśmie naczelnikowi urzędu skarbowego. Nie należy więc traktować informacji VAT-UE jako formalności niezwiązanej z wysokością podatku.

Co sprawdzić w numerze VAT UE kontrahenta?

Przed dostawą warto sprawdzić numer w systemie VIES i zachować wynik weryfikacji z datą. Należy też zestawić numer z danymi zamawiającego, umową oraz fakturą. Taki zapis pomaga wykazać staranność, choć nie zastępuje dowodów transportu i nie przesądza samodzielnie o prawie do 0%.

Jeśli sprawdzenie wskazuje numer nieważny, trzeba wyjaśnić z klientem jego status i poprawność danych, zamiast zakładać, że zagraniczna firma zawsze spełnia warunki WDT. Błąd w przepisaniu numeru i rzeczywisty brak identyfikacji nabywcy dla transakcji wewnątrzwspólnotowych to różne sytuacje. Przy późniejszym wyjaśnianiu sprawy istotny jest status dotyczący transakcji, a nie wyłącznie wynik sprawdzenia wykonany wiele miesięcy później.

Jakie dokumenty zebrać przy przewozie przez spedytora?

Ustawa o VAT wskazuje dokumenty przewozowe otrzymane od przewoźnika lub spedytora odpowiedzialnego za wywóz oraz specyfikację poszczególnych sztuk ładunku. Z dokumentacji powinno jednoznacznie wynikać dostarczenie towarów do miejsca przeznaczenia w innym państwie UE. W transporcie drogowym podstawowym dowodem jest często list CMR z potwierdzeniem odbioru.

Nie każdy list przewozowy potwierdza jednak zakończenie dostawy. Dokument wystawiony przy załadunku, bez informacji o odbiorze, może dowodzić tylko rozpoczęcia przewozu. Wówczas potrzebne są dalsze materiały. Ustawa pozwala uzupełnić dokumentację m.in. korespondencją handlową z zamówieniem, dokumentami dotyczącymi ubezpieczenia lub kosztów frachtu, potwierdzeniem zapłaty oraz dowodem przyjęcia towaru przez nabywcę w innym państwie członkowskim.

Liczy się spójny obraz transakcji. Potwierdzenie odbioru powinno dać się powiązać z konkretną dostawą przez numer faktury, zamówienia, przesyłki albo opis i ilość towaru. Sama faktura oraz przelew od klienta nie przesądzają, że towar rzeczywiście opuścił Polskę. Dowody mogą mieć postać elektroniczną, ale powinny być czytelne, wiarygodne i dostępne do okazania.

Co zmienia odbiór towaru własnym samochodem?

Jeżeli towar wywozi bezpośrednio sprzedawca lub nabywca własnym środkiem transportu, ustawa przewiduje inny zestaw dokumentów niż przy zleceniu przewozu przewoźnikowi. Oprócz specyfikacji poszczególnych sztuk ładunku potrzebny jest dokument obejmujący wymagane dane i potwierdzenie dostarczenia towarów do innego państwa UE.

Dokument powinien identyfikować sprzedawcę i nabywcę, wskazywać adres dostarczenia, jeżeli różni się od adresu nabywcy, określać towary i ich ilość oraz zawierać potwierdzenie przyjęcia ich przez nabywcę w miejscu położonym w innym państwie członkowskim. Powinien też wskazywać rodzaj i numer rejestracyjny środka transportu; dla transportu lotniczego przewidziano numer lotu.

Podpis klienta złożony wyłącznie przy odbiorze z polskiego magazynu nie potwierdza dostarczenia towaru za granicę. Dlatego przy odbiorze własnym warto jeszcze przed wydaniem ustalić sposób uzyskania potwierdzenia z miejsca docelowego. Uzgodnienie takiej procedury nie zastępuje dowodu, lecz ogranicza ryzyko, że po wyjeździe samochodu sprzedawca nie otrzyma już żadnych dokumentów.

Czym unijne domniemanie transportu różni się od polskich dowodów?

Unijne rozporządzenie wykonawcze przewiduje domniemanie, że towary zostały wysłane lub przetransportowane do innego państwa UE, jeżeli sprzedawca dysponuje określonym zestawem niesprzecznych dowodów. Zasadniczo chodzi o dwa dokumenty transportowe albo dokument transportowy i dowód uzupełniający wskazany w rozporządzeniu, wystawione przez różne, niezależne od siebie i od stron podmioty. Nie wystarczą zatem dowolne dwa załączniki do faktury.

Gdy transport organizuje nabywca, dla tego domniemania wymagane jest dodatkowo jego pisemne oświadczenie zawierające określone dane. Nabywca powinien przekazać je do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu dostawy. Jest to termin wyrażony w dniach miesiąca, a nie dziesięć dni roboczych od odbioru.

Niespełnienie warunków tego domniemania nie przekreśla samo w sobie stawki 0%. Wywóz i dostarczenie można wykazywać dokumentami ocenianymi według polskiej ustawy o VAT. Również uzyskanie domniemania nie zwalnia z pozostałych warunków, takich jak właściwy status nabywcy i obowiązki dotyczące VAT-UE.

Do kiedy trzeba mieć dowody i co zrobić, gdy ich brakuje?

Podstawowy termin jest powiązany ze złożeniem deklaracji VAT za okres dostawy: dowody trzeba mieć przed upływem ustawowego terminu jej złożenia. Co do zasady jest to 25. dzień następnego miesiąca, a przy rozliczeniu kwartalnym — 25. dzień miesiąca następującego po kwartale. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin przesuwa się na kolejny dzień po dniach wolnych.

Ustawa przewiduje odrębne mechanizmy dla rozliczeń miesięcznych i kwartalnych. Nie należy utożsamiać kwartalnego rozliczenia podatku z kwartalnym przesyłaniem ewidencji JPK — to różne obowiązki.

Sposób rozliczenia VAT	Brak dowodów w podstawowym terminie	Kiedy wykazać dostawę ze stawką krajową?
Miesięczny	Nie wykazuje się dostawy za miesiąc jej dokonania.	W rozliczeniu za miesiąc następujący po kolejnym miesiącu, jeżeli dowodów nadal brakuje przed terminem złożenia deklaracji za ten okres.
Kwartalny	Nie wykazuje się dostawy za kwartał jej dokonania.	W rozliczeniu za następny kwartał, jeżeli dowodów nadal brakuje przed terminem złożenia deklaracji za ten kwartał.

Dla dostawy styczniowej rozliczanej miesięcznie okresem ewentualnego wykazania ze stawką krajową jest więc marzec, a nie luty. Chodzi o stawkę właściwą dla dostawy tego towaru w Polsce — nie zawsze będzie to 23%.

Jak rozliczyć dokumenty otrzymane po terminie?

Późniejsze otrzymanie dowodów pozwala wykazać WDT ze stawką 0% za okres, w którym dostawa została dokonana,

przez korektę właściwego rozliczenia. Trzeba także odpowiednio skorygować informację podsumowującą. Jeżeli wcześniej dostawę rozliczono ze stawką krajową w późniejszym okresie, należy usunąć to opodatkowanie, aby nie pozostawić tej samej transakcji w dwóch rozliczeniach.

Przykład: czynny podatnik VAT UE, rozliczający VAT miesięcznie, dostarczył 14 stycznia 2026 r. towary za 40 000 zł netto niemieckiemu przedsiębiorcy z ważnym numerem VAT UE. Przed 25 lutego 2026 r. nie miał dowodów dostarczenia towarów do Niemiec, więc nie wykazał tej dostawy w rozliczeniu za styczeń. Potwierdzenie odbioru wraz z dokumentami przewozowymi otrzymał 10 marca 2026 r. Przy spełnieniu pozostałych warunków koryguje styczeń, wykazując WDT ze stawką 0%, i odpowiednio uzupełnia VAT-UE. Nie rozpoznaje tej dostawy jako marcowej tylko dlatego, że w marcu dotarły dokumenty.

Jak uporządkować dokumentację przed wysłaniem rozliczenia?

Dla każdej dostawy warto połączyć zamówienie, fakturę, specyfikację, weryfikację numeru VAT UE i dowody transportowe w jeden zestaw. Osobno należy oznaczać przesyłki bez potwierdzenia dostarczenia oraz zapisać okres, w którym brak dokumentów spowoduje konieczność wykazania stawki krajowej. To szczególnie ważne przy wielu przewoźnikach i odbiorach własnych.

Przed rozliczeniem trzeba uzgodnić wartość WDT, numer nabywcy i okres wykazania między ewidencją VAT, częścią deklaracyjną JPK oraz informacją VAT-UE. Brak dowodów w terminie uruchamia ustawowy mechanizm rozliczenia, natomiast brak rzeczywistego wywozu do innego państwa UE podważa samą kwalifikację transakcji. Tych dwóch problemów nie można naprawiać w ten sam sposób.

Tagi: wdt, wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, 0% vat, dokumenty wdt, vat ue, cmr, korekta wdt, dowody wywozu